

TÄYTTÖOHJEET REHUALAN TOIMIJOILLE

Lomakkeella A voi rekisteröityä rehualan toimijaksi ja hakea sivutuoteasetuksen mukaista rekisteröintiä tai hyväksyntää

Viranomaisen velvollisuus pitää rekisteriä rehualan toimijoista perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 183/2005 rehuhygieniasta. Rehulain 86/2008 ja maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 548/2012 perusteella Ruokaviraston tulee pitää ajantasaista rekisteriä rehualan toimijoista. Luettelo muista rekisteröidyistä rehualan toimijoista kuin alkutuotannosta on julkaistu Ruokaviraston internetsivuilla <https://ruokavirasto.fi/yritykset/rehu-ja-lannoiteala/rehut-ja-rehualan-toimijat/>. Rehualan toimijat eivät saa harjoittaa toimintaansa ilman rekisteröintiä. Rekisteröitymisvelvoite ei koske sellaisia toimijoita, jotka harjoittavat ainoastaan lemmikkieläinruokien vähittäiskauppaa. Alkutuotannon toimijaksi rekisteröitymisestä on kerrottu internet-sivuilla <https://ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/rehut-viljelijat-ja-kotielaintuottajat/rekisteroityminen-rehualan-alkutuotannon-toimijaksi/>.

Osa rehualan toimijoista tulee rekisteröinnin **lisäksi** hyväksyä rehuhygieniasetuksen mukaisesti. Rehuhygieniasetuksen mukaisesta hyväksyntämenettelystä on kerrottu tarkemmin <https://ruokavirasto.fi/yritykset/rehu-ja-lannoiteala/rehut-ja-rehualan-toimijat/rehualan-toiminta/rehualan-toiminnan-aloittaminen/rehuhygieniasetuksen-mukainen-hyvaksyminen/>. Rehuhygieniasetuksen mukaista hyväksyntää haetaan lomakkeella C.

Sivutuoteasetuksen eli Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1069/2009 ja sivutuotelain 517/2015 mukaisesti viranomaisen tulee rekisteröidä tai hyväksyä tietyt laitokset ja toimijat. Osa sellaisista rehualan toimijoista, jotka käsittelevät eläimistä saatavia sivutuotteita, on siksi rehualan toimijaksi rekisteröimisen lisäksi hyväksyttävä tai rekisteröitävä myös sivutuoteasetuksen mukaisesti. Rehualan toimijoiden osalta sivutuotetoimijaksi rekisteröiminen tai hyväksynnän hakeminen tehdään rehualan toimijaksi rekisteröitymisen yhteydessä. Rehualan toimijoita, joiden on lisäksi rekisteröidyttävä sivutuoteasetuksen mukaisesti, ovat rehusekoittamot ja keräyskeskukset. Rehualan toimijoita, jotka tulee lisäksi hyväksyä sivutuoteasetuksen mukaisesti, ovat lemmikkieläinten ruokia valmistavat laitokset sekä käsittelylaitokset. Hyväksyntähakemukseksi katsotaan lomakkeen A täyttäminen. Lomakkeen liitteeksi on laitettava vähintään alustava luonnos HACCP-perusteisesta omavalvontasuunnitelmasta. Ruokavirasto on erikseen yhteydessä hyväksyntää edellyttävää toimintaa harjoittavaan toimijaan hyväksymistarkastuksen sopimiseksi. Ennen toiminnan aloittamista tehtävä tarkastus on edellytys hyväksynnän myöntämiselle. Lomakkeella A rekisteröityvät vain rehualan toimijat. Sivutuotetoimijoista rehualan toimijoita eivät ole tilarehustamot, väliasteen laitokset, tekniset laitokset, biokaasu- tai kompostointilaitokset, polttolaitokset ja lannoitteita tai maanparannusaineita valmistavat laitokset.

Lomake A tulee täyttää mieluiten sähköisessä muodossa. Lomake tulee lähettää Ruokavirastolle kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Ennen lomakkeen täyttämistä kannattaa tutustua määritelmiin tämän täyttöohjeen lopussa sekä ohjeessa mainittuihin säädöksiin:

<https://ruokavirasto.fi/yritykset/rehu-ja-lannoiteala/rehut-ja-rehualan-toimijat/lainsaadanto/>.

Jos toimija valitsee suomenkielisen lomakkeen, merkitään asiakas rekisteriin suomenkieliseksi ja vastaavasti ruotsinkielisen lomakkeen valinnut asiakas merkitään ruotsinkieliseksi.

Muutosilmoitukset

Jos rekisteröidyn rehualan toimijan lomakkeella A antamiin tietoihin on tullut muutoksia, tulee muuttuneet tiedot ilmoittaa samalla lomakkeella. Muutosilmoituksessa tulee aina ilmoittaa yrityksen nimi ja asiakasnumero. Ruokavirasto ilmoittaa toimijalle asiakasnumeron kirjeellä tai sähköpostilla rekisteröinnin jälkeen. Sen voi myös tarkistaa Ruokaviraston julkaisemasta luettelosta rehualan toimijoista (<https://ruokavirasto.fi/yritykset/rehu-ja-lannoiteala/rehut-ja-rehualan-toimijat/>)

Jos muutos koskee vain kohdan 1. perustietoja, voi yrityksen nimen ja asiakasnumeron lisäksi merkitä vain muuttuneet tiedot, esim. yhteyshenkilö, puhelinnumero ja sähköpostiosoite. Lisätietoihin kohtaan 5. kannattaa merkitä, että muita muutoksia ei ole tapahtunut. Jos toiminnoissa tai tuotetyypeissä on tapahtunut muutoksia,

merkitään selvyuden vuoksi kohtaan 2. kaikki ne toiminnot ja tuotetyypit, jotka muutoksen jälkeen ovat voimassa. Samoin jos lomakkeen kohdissa 3. tai 4. on tapahtunut muutoksia, tulee muutoksen jälkeen voimassa olevat tiedot ilmoittaa kokonaisuudessaan.

Lisätiedoissa voi kertoa esimerkiksi arviot mahdollisten uusien tuotetyyppien vuosittaisista valmistusmääristä. Myös pidemmistä tuotantokatkoksista voi ilmoittaa lisätiedoissa.

Jos yritys lopettaa kaiken rehualan toiminnan, tulee tehdä lopetusilmoitus lomakkeella D. Jos yrityksen nimi ja y-tunnus muuttuvat, joutuu Ruokavirasto rekisteröimään toimijan uudelleen. Tässä tapauksessa täytävä lomake A yrityksen uusilla tiedoilla ja kirjaa lisätiedot-kohtaan yrityksen vanha nimi, Y-tunnus ja asiakasnumero sekä muutoksen ajankohta. Ruokavirasto poistaa vanhoilla tiedoilla olevan toimijan rehualan toimijoiden luettelosta samalla, kun tekee uuden rekisteröinnin. Lomakkeet on julkaistu Ruokaviraston internet-sivuilla <https://ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/rehut/>

1. Perustiedot

Kaikki toimijat täyttävät kohdan 1. Ilmoita yrityksen nimi siinä muodossa, kun se on rekisteröity Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään tai kaupparekisteriin. Jos yrityksellä on laitoksia tai toimipisteitä eri osoitteissa, ilmoita yksilöivä tieto Osasto/Laitos-kentässä. Ruokavirasto lähettää rehuvalvontaan liittyvän postin ensisijaisesti lomakkeella ilmoitetulle toimipaikan yhteyshenkilölle. Toimipaikan yhteyshenkilölle voi ilmoittaa kaksi varayhteyshenkilöä. Jos yrityksellä on erikseen postiosoite, käyntiosoite ja laskutusosoite/verkkolaskuosoite, ilmoita ne kaikki. Jos toimijalla on vain yksi osoite, täytävä kohta postiosoite. Verkkolaskuosoitteen yhteydessä tulee ilmoittaa myös operaattoritunnus.

2. Rehuhygieniasäätöjen mukainen rekisteröinti

Kaikki toimijat täyttävät kohdan 2.

Toiminnot ja tuotetyypit

Merkitse rasti kaikkien niiden toimintojen kohdalle, jotka kuvaavat laitosta ja kaikkien niiden tuotetyyppien kohdalle, joita laitos valmistaa, välittää, jakelee, tuo maahan, vie, varastoi tai kuljettaa.

Rehun valmistajalla on yleensä käytössään tilat raaka-aineiden ja valmiiden rehujen varastointiin. Rehun valmistajan ei tarvitse rekisteröityä erikseen varastointiliikkeenä. Rehun valmistukseen katsotaan myös rehun pakkaaminen. Erityisravinnoksi tarkoitetuilla rehuilla on erityinen ravitsemuksellinen tarkoitus ja rehujen käyttötarkoitusten luettelosta on säädetty komission direktiivissä 2008/38/EY. Puhdistuskäsittelylaitoksella tarkoitetaan laitosta, joka puhdistaa sellaista rehua, jossa haitallisten aineiden enimmäispitoisuus on ylittynyt direktiiviin 2002/32/EY liitteeseen 1 verrattuna (eli kyseessä on ns. detoksikaatiolaitos). Laitos, joka käsittelee rehua salmonellan tuhoamiseksi, ei ole puhdistuskäsittelylaitos. Teknologisten lisäaineiden ryhmään *m* kuuluvien lisäaineiden käyttö ei myöskään ole tässä tarkoitettua puhdistuskäsittelyä. Ryhmään *m* kuuluu aineita, joilla vähennetään hometoksiinikontaminaatiota, joilla voidaan estää tai vähentää homekotoksiinien absorptiota tai edistää niiden erittymistä tai muuttaa niiden vaikutustapaa.

Valitse tuotetyyppi sen mukaan, mille eläimelle kyseessä oleva rehu on tarkoitettu tai mille eläimelle se todennäköisesti päätyy. Tuotetyypillä voidaan antaa myös muuta lisätietoa rehusta, kuten sivutuoteluokka. Jos esimerkiksi säkitetään kauraa hevosen rehuksi, tulee rastittaa kohta Q eli elintarviketuotantoeläinten rehut. Vaihtoehto Q valitaan myös tarhattujen riistaeläinten rehulle ja hyönteisten rehulle, jos rehulla ruokituista hyönteisistä valmistetaan elintarvikkeita tai rehua elintarviketuotantoeläimille. Lemmikkieläinten rehuihin luetaan myös luonnon lintujen ruuat ja muille luonnon eläimille tarkoitetut ruuat. Sivutuotteiden luokka ilmenee esim. kaupallisista asiakirjoista ja mahdollisista pakkausmerkinnöistä. Elintarviketuotantoeläinten ruokintaan saa käyttää ainoastaan luokkaan 3 kuuluvia sivutuotteita (esim. hera, kalajauho). Lääkerehuja voidaan luovuttaa vain eläinlääkärin kirjoittaman lääkerahumääräyksen perusteella ja lääkerehuja saavat valmistaa ja saattaa markkinoille vain erikseen hyväksytyt toimijat.

Merkitse rastilla ne sivutuoteluokat, joihin kuuluvia rehuaineita laitos valmistaa, käyttää rehuseosten valmistuksessa, varastoi, kuljettaa, jakelee, tuo Suomeen tai vie maasta.

3. Sivutuoteasetuksen mukaista hyväksyntää tai rekisteröintiä edellyttävät rehualan toiminnot

Tämän kohdan täyttävät ainoastaan sivutuoteasetuksen mukaan rekisteröitävät tai hyväksyttävät rehualan toimijat. Rastita yksi tai useampi vaihtoehto. Huomioi, että sivutuotelaitosten kohdalla tuotetyyppeinä tulee olla valittuna G2 ja/tai G3.

4. Lisätietoja asetuksen (EU) N:o 225/2012 mukaan hyväksyttävistä laitoksista

Tämän kohdan täyttävät ainoastaan asetuksen 225/2012 mukaan hyväksyttävät raakakasviöljyn jalostajat, rasvahappoja öljykemiallisesti valmistavat laitokset, biodieselin valmistajat ja rasvoja sekoittavat laitokset merkitsemällä rastin asianomaisen laitostyyppin kohdalle. Asetus 225/2012 edellyttää hyväksyntää vain sellaisilta laitoksilta, jotka saattavat markkinoille rehuja.

5. Lisätietoja

Lisätiedoissa voit antaa vapaamuotoisesti tarkempia tietoja rehuista ja toiminnasta, esimerkiksi eläinlajeista, joille rehut on tarkoitettu, toiminnan kausiluontoisuudesta, mahdollisesta rahtivalmistuksesta ja tärkeimmistä asiakkaista.

Rastita yksi tai useampi lomakkeella luetelluista laadunohjausjärjestelmistä sen mukaan, mitä järjestelmiä laitos noudattaa. Jos käytössä on laadunohjausjärjestelmä, jota ei ole nimeltä mainittu kohdassa 5, ilmoita ko. järjestelmän nimi kohdassa muu. Rehuhygieniasetuksen tarkoittamat yhteisön ohjeet on julkaistu https://ec.europa.eu/food/safety/animal-feed/feed-hygiene/guides-good-practice_en ja Ruokaviraston arvioimat kansalliset hyvän käytännön ohjeet on lueteltu <https://ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/elintarvikealan-yhteiset-vaatimukset/omavalvonta/hyvan-kaytannon-ohjeet/ruokaviraston-arvioimat-hyvan-kaytannon-ohjeet/>.

Jos olet ilmoittanut toimintona valmistuksen, ilmoita arvio(t) vuosittaisista valmistusmääristä. Jos kyse on rehun lisäaineiden tai rehuaineiden valmistuksesta, ilmoita lisätiedoissa mistä rehuaineesta tai rehun lisäaineesta on kysymys. Vastaavasti, jos olet ilmoittanut toimintona sisämarkkinatuonnin, maahantuonnin tai viennin, ilmoita arviot edellä mainittuihin toimintoihin liittyvien rehujen määristä vuositasona. Ruokavirasto käyttää tietoja riskiperusteisen näytteenotto- ja laitosvalvontasuunnitelman pohjana. Jos toimija valmistaa rehuja ainoastaan omistamiensa tuotantoeläinten ruokintaan, katsotaan toiminta vähäriskisemmäksi kuin valmistus johon liittyy myös rehun myyntiä tai toimituksia. Esimerkiksi rypsiä puristava maatila voi käyttää kaiken rypsipuristeen omien tuotantoeläintensä ruokintaan. Samoin valmistus, joka on pelkkää pakkausta, katsotaan muuta valmistusta vähäriskisemmäksi.

Lomakkeen palautus

Palauta ilmoitus rekisteröintiä varten Ruokavirastoon mieluiten sähköpostin liitteenä. Lomaketta ei tarvitse välttämättä allekirjoittaa vaan nimenselvennys riittää. Sähköpostista tulee käydä selkeästi ilmi, että lähettäjänä on sama yritys, jolle rekisteröintiä haetaan. Voit palauttaa lomakkeen myös postissa. Postissa palautettu lomake tulee allekirjoittaa. Toimija vastaa siitä, että tiedot ovat lomakkeella oikein. Ruokaviraston posti- ja sähköpostiosoitteet palautusta varten ovat A-lomakkeen lopussa. Ruokavirasto lähettää toimijalle sähköpostilla tai postitse ilmoituksen rekisteröinnistä, jossa ilmoitetaan asiakasnumero.

Rekisteröintiin liittyvät maksut

Rehulain mukainen toimijoiden rekisteröinti on maksullista. Maksusta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa Ruokaviraston maksullisista suoritteista. Muutos- ja lopetusilmoitusten käsittelystä ei peritä maksua eikä ilmoitusten käsittelystä lähetetä erillistä ilmoitusta.

Määritelmät

Rehun lisäaineella tarkoitetaan aineita, mikro-organismeja tai valmisteita, rehuainetta ja esiseoksia lukuun ottamatta, jotka tarkoituksellisesti lisätään rehuihin tai veteen ja joilla on tiettyjä lisäaineasetuksessa määriteltyjä vaikutuksia (yksi tai useampi seuraavista vaikutuksista: vaikuttaa suotuisasti rehun ominaisuuksiin, eläintuotteiden ominaisuuksiin, akvaariokalojen tai häkkilintujen väriin, täyttää eläinten ravitsemuksellisia tarpeita, vaikuttavat suotuisasti eläintuotannon ympäristövaikutuksiin, eläintuotantoon, eläinten tuotokseen, tai hyvinvointiin, saa aikaan kokkidiostaattisen tai histomonostaattisen vaikutuksen). Luettelo hyväksytyistä rehun lisäaineista on julkaistu

http://ec.europa.eu/food/food/animalnutrition/feedadditives/comm_register_feed_additives_1831-03.pdf

Esiseoksilla tarkoitetaan rehun lisäaineiden seoksia taikka yhden tai useamman rehun lisäaineen sekä kantaja-aineina käytettävien rehuaineiden tai veden seoksia, joita ei ole tarkoitettu välittömästi eläinten ruokintaan.

Rehuaineella tarkoitetaan rehuseosten valmistukseen tai esiseosten kantaja-aineeksi tarkoitettua taikka sellaisenaan tai jalostuksen jälkeen eläinten ruokintaan käytettäväksi tarkoitettua kasviperäistä tuotetta ja eläinperäistä tuotetta tuoreena tai säilötynä ja niiden teollista johdannaista sekä rehuseosten valmistukseen tai esiseosten kantaja-aineeksi tarkoitettua orgaanista tuotetta ja epäorgaanista tuotetta, joka voi sisältää myös lisäaineita. Rehuaineluettelo:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R1017&qid=1498628186583&from=en>

Rehuseoksella tarkoitetaan vähintään kahdesta rehuaineesta koostuvaa seosta, joka on tarkoitettu eläinten ruokintaan täysrehuna tai täydennysrehuna ja riippumatta siitä, sisältääkö se lisäaineita.

Erityisravinnoksi tarkoitettulla rehulla tarkoitetaan rehua, joka voi tyydyttää jonkin erityisen ravitsemuksellisen tarkoituksen tietyn koostumuksensa tai valmistusmenetelmänsä vuoksi ja eroaa siten selvästi tavanomaisesta rehusta.

Lääkerekhulla tarkoitetaan eläinlääkkeen tai eläinlääkkeiden ja rehun sekoitusta, joka on valmistettu markkinoille saattamista varten valmiiksi ja tarkoitettu sellaisenaan eläimille syötettäväksi sairautta parantavien tai ehkäisevien tai muiden lääkkeellisten ominaisuuksiensa vuoksi.

Rahtisekoittajalla tarkoitetaan rehualan toimijaa, joka valmistaa rehuseoksia siirrettävällä mylly- ja sekoituslaitteistolla.

Sisämarkkinatuojalla tarkoitetaan yritystä, joka tuo Suomeen rehun lisäaineita, esiseoksia, rehuaineita tai rehuseoksia toisesta EU-jäsenvaltiosta.

Maahantuojalla ja kolmasmaaedustajalla tarkoitetaan yritystä, joka tuo rehuja Suomeen suoraan EU:n ulkopuolisesta maasta.

Viejällä tarkoitetaan yritystä, joka vie rehuja Suomesta suoraan EU:n ulkopuoliseen maahan.

Puhdistuskäsittelylaitoksella tarkoitetaan laitosta, joka puhdistaa sellaista rehua, jossa haitallisten aineiden enimmäispitoisuus on ylittynyt.

Lemmikkieläimellä tai lemmikillä tarkoitetaan sellaiseen eläinlajiin kuuluvaa muuta kuin elintarviketuotantoeläintä, jota ruokitaan, kasvatetaan tai pidetään mutta ei tavallisesti käytetä ihmisravinnoksi yhteisössä.

Elintarviketuotantoeläimellä tarkoitetaan eläintä, jota ruokitaan, kasvatetaan tai pidetään ihmisravinnoksi tarkoitettuna elintarvikkeen tuotantoa varten, mukaan luettuina eläimet, joita ei käytetä ravinnoksi, mutta jotka kuuluvat sellaiseen eläinlajiin, jota yleensä käytetään yhteisössä ihmisravinnoksi. Hevonen on elintarviketuotantoeläin.

Varastointiliikkeellä tarkoitetaan varastointipalveluja tarjoavaa rehualan toimijaa, joka varastoi rehuja, myös erillistä varastoa tai varastointilaitosta.

Kuljetusliikkeellä tarkoitetaan kuljetuspalveluja tarjoavaa rehualan toimijaa.

Rehusekoittamalla tarkoitetaan toimijaa, joka valmistaa turkiseläinten, tarhakoirien tai kalansyötiksi kasvatettujen toukkien ruokintaan tarkoitettua rehua myyntiä, välitystä tai jakelua varten.

Tilarehustamolla tarkoitetaan toimijaa, joka valmistaa tai käsittelee rehua turkiseläinten, tarhakoirien tai kalansyötiksi tarkoitettujen toukkien ruokintaan vain samassa eläintenpitopaikassa käytettäväksi.

Keräyskeskuksella tarkoitetaan laitosta, joka myyntiä, välitystä tai jakelua varten käsittelee tiettyjä sivutuotteita turkiseläinten, tarhakoirien, eläintarhaeläinten tai kalansyötiksi kasvatettujen toukkien rehun raaka-aineena tai rehuna käytettäväksi.

Käsittelylaitoksella tarkoitetaan laitosta, joka käsittelee sivutuotteita jollain sivutuoteasetuksen mukaisella vakiokäsittelymenetelmällä.

Lemmikkieläinten ruokia valmistavalla laitoksella tarkoitetaan laitosta, joka valmistaa sivutuotteista lemmikkieläinten rehua.

Etämyynnillä tarkoitetaan tavaroiden ja palvelujen tarjoamista kuluttajille etätarjontamenetelmää apuna käyttäen. Etämyynti tapahtuu pelkästään jonkin etäviestimen kuten puhelimen välityksellä, eivätkä kuluttaja ja elinkeinonharjoittaja ole tämän vuoksi samanaikaisesti läsnä sopimusta tehdessään.

Lisätietoja: Sanna Kaksonen, puh. 040 838 0214, sanna.kaksonen@ruokavirasto.fi
Sani Sampolahti, puh. 050 575 5697, sani.sampolahti@ruokavirasto.fi
Hanna Laatio, puh. 0400 656 265, hanna.laatio@ruokavirasto.fi (sivutuotetoimijat)